

חלק פרק אחד עשר סנהדרין צג

גדולים לדיקים יותר ממלאכי השרת. דברישא תשיב לתלמא דדיקי ומלאך לבסוף דכתיב ורויה די רביעאה דמי לבר אלהין: וטפסו לישראל על פניסם. שהסתחוו לללס: אני אמרתי שלל התמר שלי הוא. שיהיו בהם לדיקים הרבה ולא עלתה בידי וכו' ישראל נמשלו לתמר כדאמר' (סוכה דף מה:) מה תורה אור

לחפור ולהוליא נהר בטבריא ל"ח למכרא נהרא בטורא דבר: לאתויי בידי דאספספא. להביא זרע של עשב שהוא מאכל בהמה שלחו נבוכדנצר הכי הוא קיס להו: לאתויי חוירי ממלרים. שלחו כדי לגדלם ולולדו שחזירי מלרים גדולים הם: והתניא אמר תודום הרופא לתכמים שהיו רומרים ניעלה האם

גדולים צדיקים יותר ממלאכי השרת שנאמר ענה ואמר הא אנא חוי גוברין ארבעה שריין מהלכין בגו נורא וחבל לא איתי בהון ורויה די רביעאה דמה לבר אלהין אמר ר' תנודום בר תנילאי בשעה שיצאו חנניה מישאל ועזריה מבבשן האש באו כל אומות העולם ומפחו לשונאיהון של ישראל על פניהם אמרו להם יש לכם אלוה כזה ואתם משתחיים לצלם מיד פתחו ואמרו לך ה' הצדקה ולנו בושת הפנים כיום הזה אמר ר' שמואל בר נחמני אמר ר' יונתן מאי דכתיב אמרתי אעלה בתמר אוהזה בסנסניו אמרתי אעלה בתמר אלו ישראל ועבשו לא עלה בידי אלא סנסן אחד של חנניה מישאל ועזריה אמר רבי יוחנן מאי דכתיב ראיתי הלילה והנה איש רוכב על סוס אדום ותוא עומד בין ההרדים אשר במצולה [וגו'] מאי ראיתי הלילה ביקש הקב"ה להפוך את כל העולם כולו ללילה והנה איש רוכב *איין איש אלא הקב"ה שנאמר ה' איש מלחמה ה' שמו על סוס אדום ביקש הקב"ה להפוך את העולם כולו ליום

הוא זה חין לו אלא לב אחד וכו': והנה איש רוכב על סוס אדום דכתיב כתיב: כל העולם כולו ללילה. מפני שהסתחוו לללס: וסוף עומד. העמיד הקב"ה עלמו בזכות ההרדים שבמטולה: האומר ללולס חרבי. לזבל שיושבת במטולה: חרבי. לשון חרבו היום (בראשית ה): שרוקים. לזבועים ואח"כ נעשו לזבועים כשנסתכלו בלדיקים נח מעטסו: סופיא חיורא מעליהם לחלמא. מדקאמר שאדום חוי רמו לקללה: ורצנו. חנניה מישאל ועזריה: לפיכך אלו. כשילאו מן הכבשן דחו לא מודר להו בזולו כחזי: בעין סרע מסו. שהיו מסתכלים בהן על שהיו תמיהין בהן: זרוק טכטו. בחרו רוק שרקו אומות העולם כדכתיב ישראל שאומרוין אלוה כזה יש לכם והסתחויסם לללס: חוי אומר זה חנניה מישאל ועזריה. אלמא חזרו לארץ אלל יהושע כהן גדול: ודניאל לפיכך אלו. כשהשליכו חזיריו לתוך כבשן האש שלא הושק עמהם: שמואל נהר רבא בטבריא.

את העולם כולו ליום כיון שנסתכל בחנניה מישאל ועזריה נתקררה דעתו שנאמר והוא עומד בין ההרדים אשר במצולה ואין הדסים אלא צדיקים שנאמר ויהי אומן את הרסה ואין מצולה אלא בבל שנאמר האומר לצולה חרבי ונהרותיך אוביש מיד מלאים רוגו נעשים שרוקים ואדומים נעשו לבנים אמר רב פפא שמע מינה *סוסיא חיורא מעלי לחלמא: ורבנן להיבא (אוול) [אוול] אמר רב בעין [הרע] מרו ושמואל אמר ברוק טבעו ור' יוחנן אמר עלו לארץ ישראל ונשאו נשים והולידו בנים ובנות כתנאי ר' אליעזר אומר בעין [הרע] מרו ר' יהושע אומר ברוק טבעו וחב"א עלו לא"י ונשאו נשים והולידו בנים ובנות שנאמר שמעו נא יהושע הכהן הגדול אתה ורעיד היושבים לפניך כי אנשי מופת המה איזו הם אנשים שנעשה להן מופת חוי אומר זה חנניה מישאל ועזריה ודניאל להיבן אול אמר רב למיכרא נהרא רבא בטבריא ושמואל אמר לאתויי ביורא דאספספא ור' יוחנן אמר לאתויי חוירי דאלכסנדריא של מצרים שאין חותכין האם שלה בשביל שלא תלד זומרי איתי בלא דעתיהו ת"ר שלשה חוי באותה עצה הקב"ה ודניאל ונבוכדנצר הקב"ה אמר ניוול דניאל מהבא דלא לימרו בזכותיה איתנצל ודניאל אמר אייול מהבא דלא ליקיים בי פסילי אלהיהם תשרפון באש ונבוכדנצר אמר יויל דניאל מהבא דלא לימרו קלייה לאלהיה בנורא ומניין דסגיד ליה דכתיב בארין מלכא נבוכדנצר נפל על אנפיהו ולדניאל סגיד וגו': כה אמר ה' צבאות אלהי ישראל אל אחאב בן קוליה ואל צדקיה בן מעשיה הנבאים לכם בשמי לשקר וגו' וכתיב ולוקח מהם קללה לכל גלות יהודה אשר בבבל לאמר ישמך ה' בצדקיהו *וכאחאב אשר קלם מלך בבל באש אשר שרפם לא נאמר אלא אשר קלם אמר רבי יוחנן משום ר' שמעון בן יוחי מלמד שעשאן בקליות יען אשר עשו נבלה בישראל וינאפו את נשי רעיהם מאי עבוד אוול לגבי ברתיה דנבוכדנצר אחאב אמר לה כה אמר ה' השמיעני אל צדקיה וצדקיה אמר כה אמר ה' השמיעני אל אחאב אולה ואמרה ליה לאבוה אמר לה אלהיהם של אלו שונא זימה הוא כי אתו לגבך שדרינתו לגבאי כי אתו לגבה שדרתנתו לגבי אבוה אמר להו מאן אמר לכוון אמרו הקדוש ברוך הוא והא חנניה מישאל ועזריה שאלתינתו ואמרו לי אסור אמרו ליה אנן נמי נביאי כוותיהו לדידתו לא אמר להו לדיין אמר לן אמר להו אנא בעינא דאיבדיקנכו כי היכי דבדקתינתו לחנניה מישאל ועזריה אמרו ליה אינן (ב) תלתא חוי ואנן תרין אמר להו בחרו לכוון מאן דבעיתו בהדייכו אמרו יהושע כהן גדול סברי לייתי יהושע דנפיש זכותיה ומננא עלן אחתיהו שדינתו אינתו איקלו יהושע כהן גדול איחרוכי מאניה שנאמר ויראני את יהושע הכהן הגדול עומד לפני מלאך ה' וגו' וכתיב ויראמר ה' אל השמן יגער ה' בך וגו' א"ל ידענא דצדיקא את אלא מאי מעמא אהניא כך פורתא נורא חנניה מישאל ועזריה לא אהניא בהו כלל א"ל אינתו תלתא חוי ואנא חד א"ל והא אברהם יחיד היה החם לא חוי רשעים בהדיה ולא אתיהיב רשותא לנורא הכא חוי רשעים בהדי ואתיהיב רשותא לנורא היינו דאמרי אינשי תרי אודי יבישי וחד רטיבא אוקדן יבישי לרטיבא מאי מעמא איענש אמר רב פפא שהיו בניו נישאין נשים שאינן הגונות לכהונה ולא מיחה בהן שנאמר ויהושע היה לבוש בגדים צואים וכי דרכו של יהושע ללבוש בגדים צואים אלא מלמד שהיו בניו נושאים נשים שאינן הגונות לכהונה ולא מיחה בהן אמר רבי תנודום דרש בר קפרא בציפורי מאי דכתיב ששהשעורים האלה נתן לי מאי שש השעורים אילימא שש שעורים ממש וכי דרכו של בועז ליתן מתנה שש שעורים אלא

ע"י דילקוט
זכרי וסוף חתום
מאתר זה קת
בטורא
התריסא

[למן 15: סוכה
מב: מת.]

זכריה ג
[מגילה יג'
ע"י וע"י חס'
כרכות כו' ד"ס
ואין סימה סו']

זכריה ג

[צ"ל והתנן]
לעיל לג'
בכרכות כה:

דכריה ז

דניאל ג
יקמיה כט

ס

ס

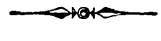
זכריה ג
ס

ס

רות ג

אספר ג ישיע מד

[עין כרכות כו:]

הגרות הבי"ה
(א) בנ' תלמא חוי ואנן
חיו. י"ב וקסא מיד
ככל חוי ליה ללקווי
והא חכמים יחיד חוי
כמו שהקסא בנר הכי
ליהושע כ"ג:

קדח כתיב ובאחב

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

מסורת הש"ס

אלא שש סאין . דשש קבין או שש לוגין ליכא למימר ללא מיימי בגורן מדה פחוטה מכהה : ליעול שש סאין . ולישא משוי כוה : רמו לב . דשש גרעיין נתן לה לסומן ורמו שעתידין ללחא שש צנים ממנה : יודע נגן גבור חיל וליש מלחמה ונכון דבר וליש ספר ופי עמו . הייט שש צרכות : לא אמרן דואג . לקמן מפרש האחד מן הגערים היינו דואג : אלא בשלשן ספר . שהיה מספר בשבחו של דוד כדי שיקנה צו קאלו ויהרגו : לישא וליסן במלחמה של טורס . להחוכח בתלמוד : פנים כפלקס . שמציא ראה לדבריו : דברידיה נמי לא סוס . דשאלו נמי לא הוה הלכה כמותו כדלמריקן בעירובין (דף נג.) דוד דגלי מסכתא כתיב ציה ירלויך ירלוי וישמחו קאלו ללא גלי מסכתא כתיב ציה בכל אשר יפנה ירשיע : נעטר לפני ס' . ללמוד תורה הרבה : אביר סרועים אשר לשלול . אלמנה ההוא מיוחד שבגערים דהיינו דואג דחזיק הכא דקרי אביר סרועים : ונפש עליו רוח ס' . חיזה רוח רוח חכמה ובינה רוח עלה וגבורה רוח דעת ויראת ס' הרי ששה : ה"ג והיינו ביראת ס' חי' אלכסנדריא שהטעינו במלות ויסורין כריחים והיינו והיינו לשון רחים ולא גרסינן וכתיב והיינו : רבא אמר . מאי והיינו דמורח ודלין שמריח בלחם ופוסט יודע מי החייב שגלמר לא למראה עיניו יקפוט ולא למשמע אזניו יוכיח ופלינו הכי ושפט כדכח דליס כגון על ידי הרחה : בר כוויבא . (עס) *ממלכי אורדוס היה : אשר חין בהם כל מוס וטובי מראה משכילים בכל חכמה יודעי דעת ומצויי מדע ואשר כח בהם הרי ו' : אפי' ריבדא דכופילתא לא סיפסא גנוסס . שלא היו לריכין להקוה. ריבדא פטוריא צלגו כוסילתא עס כלי המקור פלגמח"ל : כן ספיהם . שלא היו מספרין דבדרים בטלים כדי שלא יתגנו צפני המלך : כלס מבני יהודה . כדתיב לעיל עשה צנים העתידים ללחא מרות וחסבי צהדייהו חנניה מישאל ועזריה : דניאל . לחוד קחי אבני יהודה אכל חנניה מישאל ועזריה לא וליס ליה ס' דרש דלעיל שש סעורים : ממניך אשר יללו ממטיין . בחזקיהו מלך יהודה כתיב :

סריסים ממש . שסורו לחנניה מישאל ועזריה שכן דרכן של מלכים לסרס את האדם כדי שלא ישא חשה ויהא פנוי לטובות המלך ולית ליה הא דחכמים דלמרי לעיל שעלו לארץ ישראל ונשאו נשים והולידו צנים וצנות : ר' חנניה אומר . לא סרסס אלא להכי קרו ליה סריסים שנסתרסה ע"ז בימיסם שציויהס נודע לכל שאין ממש בע"ז ופורענות שהיה נביא מתנבא לחזקיהו שיהיו גולים מארסס ויוליכס בהיכל מלך צבל ור' שמואל צב נחמני דלמר חנניה מישאל ועזריה משאר שצבים היו מוקיס האי קרא דניאל לחוד : מאי חבל לא חייב צנון . והלא חבלה היא זו שנסתרסו ומהאי קרא דלעיל ילדים אשר חין בהם כל מוס לא מצי פריך דליכא למימר בשעה שצבו לנבוכדנצר תמימים הוו וסרסס : חבל די טורס . לא חייבי צנון אכל חבלת הגוף מיהא חיכא ופריך לחבלא דטורס לא חילטריך דהא כתיב קרא וריח נור לא עדת צנון : ולא רישא . עשן האס : ס' וסא ס' . סריסים ממש ושנסתרסה ע"ז בימיסם : טוב מבנים ומצנות . מכלל דצנים לא הוו לכו דסריסים היו : מאי טוב מבנים ומצנות . הכא לא מצי לתרזי הא ויהא הוו דל"כ במאי פליגי : צנים ססיו לכן ככר ומסו . ללא חיו צניהס ומיאו ללא חיו סריסים : אפן לו . להס לא כהנאמר אלא לו לחוד מהס והיינו ספר דניאל שנקרא על שמו והשתא קא פריך פירכא צפאי נפשא אנב דלתי כידו ספר דניאל : מכדי וכו' . רוב דברים שספסר עזרא ונחמיה אמרס : דוד נמי מימר אמר . הכי כלומר מאי מחזיקן טובה חיכא : רב יוסף אמר . ללא חכאי אישעש דהא דוד נמי אמר כי האי גוונא אלא לך נענש ספסר . בגנותן של רשעים : מאי גיטוס . שפיר עמו חגי זכריה מלאכי וכיון שהס לא ראו והוא ראה אלמנא גדול מהס הוה ומדאשכחן דלניאל הוה חשיב טפי מחגי זכריה ומלאכי דהוה נביאי שפע מינה גדול הוה נחמניה בן חכליה ללא הוה נביא ופי' הכי ספר עליו דלילא אפקיה מכלל גנות הרשעים והמסרס והחמיה הוה מעולי הגולה זמן מרובה לאחר מיכן : חיכאו

י"ל ונבון דבר ששבין דבר מתוך דבר איש תואר שבראה פנים בהלכה כ"ל בילקוט

לא תכלי במקרא לשון זה ט"י רש"י בח"א [והוא] ש"ל לכל דרכיו משביל פסלי בשמאל א ית מלית ודע דבילקוט יתה לך דבשאלו כתיב כ"ו וכדוד כתיב

י"ל חמ מלכי סורדוס

אלא שש סאין וכי דרכה של אשה ליטול שש סאין אלא רמו [רמו] לה שעתידין שישה בנים לצאת ממנה שמתברכין בשש [שש] ברכות ואלו הן דוד ומשיח דניאל חנניה מישאל ועזריה דוד דכתיב וייען אחד מהגערים ויאמר הנה ראיתי בן לישי בית הלחמי יודע נגן וגבור חיל ואיש מלחמה ונבון דבר ואיש תואר וה' עמו [א] וגו' ואמר רב יהודה אמר רב כל הפסוק הזה לא אמרו דואג אלא בלשון הרע יודע נגן שיודע לישאל גבור שיודע להשיב איש מלחמה שיודע לישא וליתן במלחמתה של תורה * (איש תואר שמראה פנים בהלכה ונבון דבר שמבין דבר מתוך דבר) וה' עמו שהלכה כמותו בכל מקום כבולוהו אמר להו יהונתן בני כמותו כיון דאמר ליה [ה] עמו מילתא דברידיה נמי לא הוה ביה חלש דעתיה ואיקניא ביה דבשאלו כתיב ויבכל אשר יפנה ירשיע וברוד כתיב * ויבכל אשר יפנה יצליח מנלן דדואג הוה כתיב הכא וייען אחד מהגערים מיוחד שבגערים ובתיב החם וישם איש מעבדי שאול ביום ההוא נעצר לפני ה' ושמו דואג האדומי אביר הרועים אשר לישאל משיח דכתיב ונחה עליו רוח ה' רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת ה' וגו' [ב] וכתיב והיריו ביראת ה' אמר רבי אלכסנדר מלמד שהטעינו מצות ויסורין כריחיים רבא אמר דמורה ודאין דכתיב וילא למראה עיניו וישפוט וישפט בצדק דליס והוכיח במישור לעניו ארץ בר כוויבא מלך תרתין שנין ופלגא אמר להו לרבנן אנא משיח אמרו ליה במשיח כתיב דמורה ודאין נחוי אנן אי מורה ודאין כיון דחזויהו דלא מורה ודאין קטלוהו דניאל חנניה מישאל ועזריה דכתיב בהו * אשר אין בהם כל מאום וטובי מראה ומשבילים בכל חכמה ויודעי דעת ומבניו מדע ואשר כח בהם לעמוד בהיכל המלך וללמדם ספר ולשון כשרים מאי אשר אין בהם כל מוס אמר רבי המא (*בר חנניא) אפילו כריבדא דכוסילתא לא הוה בהו מאי ואשר כח בהם לעמוד בהיכל המלך אמר רבי המא ברבי חנינא מלמד שהיו אונסין את עצמן בהם מבני יהודה דניאל חנניה מישאל ועזריה אמר רבי (*אליעזר) כולן מבני יהודה הם ורבי שמואל בר נחמני אמר דניאל מבני יהודה חנניה מישאל ועזריה משאר שבטים * ומבניך אשר יצאו ממך אשר תוליד יקרו והיו סריסים בהיכל מלך בכל מאי סריסים רב אמר סריסים ממש ורבי חנינא אמר שנסתרסה ע"ז בימיהם היינו דכתיב * וחבל לא איתי בהון אלא למאן דאמר סריסים ממש מאי וחבל לא איתי בהון אלא חבלא ולא ריחא בשלמא למאן דאמר שנסתרסה ע"ז בימיהם היינו דכתיב * כה אמר ה' לסריסים אשר ישמרו את שבתותי וגו' אלא למאן דאמר סריסים ממש משתעי קרא בגנותא דצדיקי הא והא הוה בהו בשלמא למאן דאמר סריסים ממש מאי טוב מבנים ומבנות אמר רב נחמן בר יצחק ומבנות אלא למאן דאמר שנסתרסה ע"ז בימיהם מאי טוב מבנים ומבנות אמר רב נחמן בר יצחק ספר דניאל שנקרא על שמו מבדי כל מילי דעזרא נחמיה בן חכליה אמרינהו ונחמיה בן חכליה מ"ש לא איקרי סיפרא על שמיה אמר רבי ירמיה בר אבא מפני שהחזיק טובה לעצמו שנאמר * זכרה לי אלהי לטובה דוד נמי מימר אמר * זכרני ה' ברצון עמך פקדני בישועתך דוד רחמי הוא דקבעי רב יוסף אמר מפני שסיפר בגנותן של ראשונים שנאמר * והפחות הראשונים אשר לפני הכבירו על העם ויקחו מהם בלחם ויין אחד כסף שקלים ארבעים וגו' ואף על דניאל שגדול ממנו סיפר ומנלן דגדול ממנו דכתיב * וראיתי אני דניאל לבדי את המראה והאנשים אשר היו עמי לא ראו את המראה אבל חרדה גדולה נפלה עליהם ויברחו בהחבא [ג] והאנשים אשר היו עמי לא ראו את המראה * ומאן גינהו אנשים אמר רבי ירמיה ואיתימא ר' חייא בר אבא זה חגי זכריה ומלאכי אינהו

עס
י"ל א"עזר
שפיה לב
דניאל א
עס
ישפיה ט
נחמיה ס
חללים קו
נחמיה ס
דניאל י
מגילס ג

דהרות הנרא [א] גמ' עמו וגו' נחמק חיבת וגו' י"שם [ב] וכתיב והירמו נחמק חיבת וגו' וכתיב [ג] שם והלכתי אחר ה' עמי לא ראו את המראה נחמק :

חלק פרק אחד עשר סנהדרין צד

איננו עדיפי מיניה וכו'. איידי דגרררר בעלמא קתני הכא ומילתא באפי נפשה היא וברבו ספרים אינה כסובה: **מ"ט איבעוט.** דכתיב אבל חרדה גדולה נפלה עליהם: **לנשוף.** ללוג: **במקום הטנופס.** דלא מני קרי: **לימא פכי.** לתש כלומר לך אלל העזים והגימתי: מ"ס שכיבית למרבה המשכה סחוס תורה אור

[פגילה ג']

לך נסחם לומר נסחמו הדברים שעלו במחשבה ולא נעשה ל"א שביקש הקב"ה לסחוס לרוחיהו של ישראל שבקש לעשותו משיח ומורי רבי פירש לפי נסחחם פיו של חזקיה ולא אמר שירה: **כל הנסים סללו.** שגילל מסאחריו ונתרפא מחליו: **שר הטולס.** מלאך שכל העולם מסור בידו: **שמענו זכי לדיק.** שר העולם שאמר עשה זכיונו של לדיק: **רוי לי רוי לי.** נסחחות שלי הן ולמי יודע עליו מה מעכב: **אמר נביא אוי לי עד מה יבא משיח:** **עד דלאי כוויי וכוויי דכוויי.** עד שנתכוונו שגוף ישראל כמה פעמים: **שר הרוחות.** שהשגמות נפקדות אללו והיינו משא דומה כך אמר דומה אלי קורין הרוחות על עסקי שיעיר עשו ואומר לי שומר מה מלילה הקב"ה שהוא שומר מה אומר מן הגלות שהוא כלילה: **שומר מה מלי.** מה דבר מתי קן האלוה מליל זה:

[פס"ט"ה ט"ו]

אחא בקר. בחמיה וחית ספרים דלא כתיב שמו וכוון אמר להם השר כך אמר שומר הקב"ה אחא בקר גאלוה תבא וגם לילה אבל מתחלה תהיה גלות הרבה ל"א שיגאלו ויבגדו מקדש שני ויחזרו ויגלו גלות זה ל"א וגם לילה לרשעים וכן תרגומו מוכיח אית אגר ללדיקויה ואית פורענות לרשיעיה: **אם הטנוי.** אם תבקשו להגאל: **כעיו.** בקשו רחמים: **שוכו.** בתשובה ואחיו לגאלוה: **גנאי הוא.** דבר מגונה עשו: **הרז חוס.** שגלל את עלמו ונתגביר: **הדודין הדודין.** קמטין קמטין שיהיה מולד על מפלת מלרים: **גיורא עד עשרה דרי.** הכי הוא משל בני אדם ומיהו יתרו ל"א עשירי הוא: פלא

יועץ אל גבור אבי עד שר שלום: **שמיון ישראל.** העוסקין בחורה כולקמן: **תנלה פלאסר.** שם אחד הוא דכתיב זימי פקח בן רמליה זא תגלת פלאסר מלך האספר חר רבא חד ויקירא חר: **כלפי מעלה.** כולקמן

ולא אמר מוטבת מארלכס: **קא משקרת.** שהרי אין ארץ משולה הימנה ולכן לא אמר מוטבת מארלכס: **ליסכא אנלינבו.** סאחריו לעשרת השבטים דכתיב (מלכים ב') ויחס בחלה ובחבור נהר גוזן וערי מדי הי נינהו אופן מקומות: **אכל ישראל.** כי אגלינהו סאחריו ספרו זגנטה של א"י דכי מעו לאווחו מקום ששמו שוש אמרו שויל לארעין זאת הארץ שויל לארעו וכשכחו למקום ששמו עלמין אמרו כי עלמין זה המקום שיה ליירושלים שנקראת בית עולמים: **כשכחו למקום ששמו שוש מרי אמרו על חד מרין.** כלומר זה יפה פי שנים ממקומנו ועל שם כך נקראו כל אופן מקומות ק: **ה"ג תחס ככודו ולא ככודו ממש.** דככודו ממש משמע בשירו וגופו תחס ככודו משמע תחס הגוף והבשר כלומר בשמה שכתוב הגוף והשאר אמר תחס ככודו ולא ככודו ממש נשמה שכתוב הגוף אלל האי ככודו היינו זגנדי דתחס זגדיהם נשרפו וכי הארדכי יוחנן וכו' דכל הגוף נשרף תחס הכגדיים ולא גרסי' תחס ככודו ולא תחס ככודו ממש דמשמע דמקרא נפקא ליה דהאי תחס ככודו לא תחס ככודו ממש ומיהילא תיפוק ליה האי אלל תחסא דדרשא בעלמא דריש ליה: **תחס ככודו ממש.** תחס גופו ממש שהגוף קיים והשמה נשרפה: **בעלמו.** הוא עלמו ולא ע"י שילית לל היה זכיוני כל כך ולכן הקב"ה כמו כן כפרע ממש בעלמו ולא נכזיב כל כך דלאי דומה מתבייש מן הגדול לתחזיש מן הקטן: על

גליון השנים
רשעים דים גיורא וכו'
לאו עשירי חוס . וכותיי
פס"ט"ה דעשרה ודכות
מתבייש בן חס עד יתרו:

[כמונת קיב: פירוש
זללים שודיים על ארץ
ישראל ובאים שודיים
חמרים וס' ד' י' ס'
הסודרים וישראל עמיה.
ערוך ערך ב' ד']

בליקוט איתא רב פפא

מ"ז י'
עורא ד'

[שנה קיג:]

ע"י ה"י (ס' תוס') נשכת
ק"י: תחלה שם בגמרא
ובפ"י דהתם שנינו
גדולם בלשון ונברס'
תחתית ונריך ישוב למלך

***אינהו עדיפי מיניה ואיהו עדיף מנייהו**
אינהו עדיפי מיניה דאינהו נביאי ואיהו לאו
נביא ואיהו עדיף מנייהו דאיהו הוא ואינהו
לא חזו וכי מאדר דלא חזו מאי שעמא
איבעות אע"ג דאינהו לא חזו מירי מזוליהו
חזי אמר רבינא ש"מ האי מאן דמבעית
אף על גב דאיהו לא חזי מזוליה חזי מאי
תקנתיה *לינשוף מדוכתיה ארבעה גרמירי
אי נמי ליקרי קרית שמע ואי קאי במקום
המנופת לימא הכי עיוזא דבי מברחא שמינא
מינאי *למרבה המשרה ולשלום אין קץ וגו'
א"ר תנחום דרש בר קפרא בציפורי מפני
מה כל מ"ס שבאמצע תיבה פתוח וזה
סתום ביקש הקב"ה לעשות חוקיהו משיח
וסנחריב גוג ומנוג אמרה מדת הדין לפני
הקב"ה רבש"ע ומה דוד מלך ישראל
שאמר כמה שירות ותשבחות לפניך לא
עשיתו משיח חוקיה שיעשית לו כל הנסים
הללו ולא אמר שירה לפניך תעשהו משיח
לכך נסתתם מיד פתחה הארץ ואמרה לפניו
רבש"ע אני אומרת לפניך שירה תחת צדיק
זה ועשהו משיח פתחה ואמרה שירה לפניו
כדי שניאמר *מכנף הארץ זמירות שמענו צבי
לצדיק וגו' אמר שר העולם לפניו רבש"ע
צביונו עשה לצדיק זה יצאה בת קול ואמרה
רוי לי רוי לי אמר נביא אוי לי אוי לי עד מתי
יצאה בת קול ואמרה *בוגדים בגדו ובגד
בוגדים בגדו ואמר רבא ואיתומא ר' יצחק
ע"ד דאתו בוויי ובוויי דבוויי *משא דומה
א"י קורא משעיר שומר מה מלילה שומר
מה מליל וגו' א"ר יוחנן ארתו מלאך הממונה
על הרוחות דומה שמו נתקבצו כל הרוחות
אצל דומה אמרו לו שומר מה מלילה שומר אתא בקר
וגם לילה אם תבעיין בעיו שזבו אתיו תנא משום רבי פפיס גנאי הוא לחזקיה
וסייעתו שלא אמרו שירה עד שפתחה הארץ ואמרה שירה שנא' מכנף הארץ זמירות שמענו צבי לצדיק וגו'
כיוצא בדבר אתה אומר *ויאמר יתרו ברוך ה' אשר הציל אתכם תנא משום רבי פפיס גנאי הוא למשה
וששים ריבוא שלא אמרו ברוך עד שבא יתרו ואמר ברוך ה' ויחד יתרו רב ושמואל רב אמר שהעביר חרב הדה
על בשרו ושמואל אמר שנעשה חרודים חרודים כל בשרו אמר רב *] היינו דאמרי אינשי גיורא עד עשרה דרי
לא תבזה ארמאי קמיה *לכן ישלח הארון ה' צבאות במשמניו רזון מאי במשמניו רזון אמר הקב"ה יבא חוקיהו
שיש לו שמונה שמות ויפרע מסנחריב שיש לו שמונה שמות חוקיה דכתיב *כי ילד יולד לנו בן נתן לנו ותהי
המישרה על שכמו ויקרא שמו פלא יועץ אל גבור אבי עד שר שלום והאיכא חוקיה שחוקי יה דבר אחר
חוקיה שחוקי את ישראל לאביהם שבשמים סנחריב דכתיב ביה *] תגלת פלאסר *פלנאסר *שלמנאסר
כלפי מעלה א"ר יוחנן מפני מה זכה אותו רשע לקרותו אסנפר רבא ויקרא מפני שלא סיפר בגנותה
של ארץ ישראל שנאמר *עד בואי ולקחתי אתכם אל ארץ כארצכם רב ושמואל חד אמר מלך פקח
היה וחד אמר מלך טיפש היה למאן דאמר מלך פקח היה אי אמינא ליה עדיפא מארעיינו אמרו קא
משקרת ומאן דאמר מלך טיפש היה אם כן מאי רבותיה להיכא אנלי ליהו מר זוטרא אמר לאפריקי
ורבי חנינא אמר להרי סלוג אבל ישראל ספרו בגנותה של ארץ ישראל כי כמו שוש אמרי שויא כי
ארעין כי ממו עלמין אמרו בעלמין כי ממו שוש תרי אמרי על חד תרין *] ותחת כבודו [יקד] יקוד כיקוד
אש א"ר יוחנן תחת כבודו ולא כבודו ממש *כי הא דרבי יוחנן קרי ליה לכאני מכבודתי *רבי אלעזר
אמר תחת כבודו ממש כשריפת בני אהרן מה להלן *שריפת נשמה וגוף קיים אף כאן שריפת נשמה וגוף
קיים תנא משמיה דרבי יהושע בן קרחה פיעה שחורף בעצמו נפרע הקב"ה מלמו בעצמו סנחריב שחורף
ע"י

שמות יח

ישעיה י

שם ט

מלכים ב טו
ד"ה כח
ב"ק נ"א
ישעיה כ

מלכים ב יח

ישעיה י

שבת ק"ג
ב"ק נ"א
[לפני כבודי]